

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

TRẦN THỊ HƯƠNG HẢI

**BIỆN PHÁP QUẢN LÝ
XÂY DỰNG TRƯỜNG HỌC THÂN THIỆN, HỌC SINH
TÍCH CỰC Ở CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN SÓC SƠN,
THÀNH PHỐ HÀ NỘI**

**Chuyên ngành: Quản lý giáo dục.
Mã số: 60.14.01.14**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN-2013

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

TRẦN THỊ HƯƠNG HẢI

**BIỆN PHÁP QUẢN LÝ
XÂY DỰNG TRƯỜNG HỌC THÂN THIỆN, HỌC SINH TÍCH CỰC
Ở CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN SÓC SƠN, THÀNH PHỐ HÀ NỘI**

**Chuyên ngành: Quản lý giáo dục.
Mã số: 60.14.01.14**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ GIÁO DỤC

**NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC
TS. Vũ Lệ Hoa**

THÁI NGUYÊN-2013

LỜI CẢM ƠN

Lời đầu tiên cho phép tôi bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới TS.Vũ Lệ Hoa Trường ĐHSP Hà Nội đã giúp đỡ và chỉ dẫn tận tình cho tôi về định hướng đề tài, hướng dẫn cho tôi việc tiếp cận và khai thác các tài liệu tham khảo cũng như chỉ bảo cho tôi trong quá trình tôi viết luận văn và hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, Ban chủ nhiệm khoa Tâm lý – Giáo dục, phòng sau đại học trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện thuận lợi giúp tôi nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới các thầy cô, các đồng nghiệp đã tận tình giúp đỡ, cung cấp thông tin, tư liệu cho tôi trong quá trình tôi học tập và thực hiện luận văn tốt nghiệp.

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Sơ đồ 1.1: Chức năng quản lý

Sơ đồ 1.2: Các yếu tố trong quản lý giáo dục

Sơ đồ 1.3: Trụ cột hoạt động quản lý

Biểu đồ 2.1. Thực trạng nhận thức về tính cần thiết của việc xây dựng THPT, HSTC ở các trường THPT huyện Sóc Sơn, TP Hà Nội

Biểu đồ 2.2. Nhận thức của giáo viên về mức độ phù hợp của nội dung xây dựng THPT, HSTC với điều kiện thực tiễn các trường THPT huyện Sóc Sơn

Bảng 2.1. Thực trạng nhận thức của CBQL, GV, CMHS, HS về các nội dung thực hiện trong quá trình xây dựng THPT, HSTC

Bảng 2.2. Đánh giá mức độ thực hiện các nhiệm vụ của Hiệu trưởng trong quản lý xây dựng THPT, HSTC

Bảng 2.3. Tình hình cơ sở vật chất các trường THPT công lập trên địa bàn huyện Sóc Sơn năm học 2011 – 2012

Bảng 2.4. Thực trạng cơ cấu tổ chức bộ máy các trường THPT huyện Sóc Sơn

Bảng 2.5. Thực trạng về đội ngũ giáo viên của các trường THPT công lập huyện Sóc Sơn năm học 2011 – 2012

Bảng 2.6: Bảng thống kê kết quả học tập của học sinh các trường THPT huyện Sóc Sơn từ năm 2008 đến năm 2013

Bảng 2.7. Đánh giá thực trạng công tác lập kế hoạch xây dựng THPT, HSTC của hiệu trưởng các trường THPT huyện Sóc Sơn

Bảng 2.8. Thực trạng kết quả thực hiện các biện pháp xây dựng THPT, HSTC tại các trường THPT huyện Sóc Sơn, TP Hà Nội

Bảng 2.9. Đánh giá thực trạng công tác kiểm tra, đánh giá việc thực hiện xây dựng THPT, HSTC của hiệu trưởng các trường THPT huyện Sóc Sơn, TP Hà Nội

Bảng 2.10: Bảng quy định tính điểm cho các tiêu chí đánh giá việc thực hiện 5 nội dung XDTHTT, HSTC.

Bảng 2.11: Đánh giá kết quả thực hiện 5 nội dung xây dựng THPT, HSTC của Hiệu trưởng các trường THPT huyện Sóc Sơn, TP Hà Nội

Bảng 2.12. Thực trạng về các biện pháp đề xuất của cán bộ quản lý GD về thực hiện xây dựng THPT, HSTC ở trường THPT huyện Sóc Sơn, TP Hà Nội

Bảng 2.13. Thực trạng về các biện pháp đề xuất của giáo viên về thực hiện xây dựng THPT, HSTC ở các trường THPT huyện Sóc Sơn, TP Hà Nội

Bảng 2.13. Thực trạng về các biện pháp đề xuất của giáo viên về thực hiện xây dựng THPT, HSTC ở các trường THPT huyện Sóc Sơn, TP Hà Nội

Bảng 3.1. Kết quả khảo nghiệm tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp

DANH MỤC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT

Giáo dục và đào tạo	GD & ĐT
Công nghiệp hóa – Hiện đại hóa	CNH – HĐH
Nghiên cứu khoa học	NCKH
Trường học thân thiện, học sinh tích cực	THTT, HSTC
Trung học phổ thông	THPT
Cán bộ quản lý	CBQL
Giáo viên	GV
Cha mẹ học sinh	CMHS
Học sinh	HS
Công nghệ thông tin	CNTT

MỤC LỤC

PHẦN MỞ ĐẦU.....	1
1.Lý do chọn đề tài	1
1.1.Cơ sở lý luận.....	1
1.2.Cơ sở thực tiễn.....	2
2. Mục đích nghiên cứu	4
3. Khách thể và Đối tượng nghiên cứu.....	4
3.1 Khách thể nghiên cứu.....	4
3.2. Đối tượng nghiên cứu.....	4
4. Giả thuyết khoa học.....	4
5. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	4
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu.....	5
7. Phương pháp nghiên cứu	5
7.1. Nhóm phương pháp nghiên cứu lý luận.....	5
7.2. Nhóm phương pháp nghiên cứu thực tiễn.....	5
7.3. Các phương pháp hỗ trợ khác.....	5
8. Bố cục luận văn	5
CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ XÂY DỰNG TRƯỜNG HỌC THÂN THIỆN, HỌC SINH TÍCH CỰC Ở CÁC TRƯỜNG THPT.....	7
1.1.Tổng quan về vấn đề nghiên cứu:	7
1.2. Một số khái niệm công cụ.....	15
1.2.1. Quản lý nhà trường	15
1.2.2.Trường học thân thiện.....	20
1.2.3. Học sinh tích cực.....	22
1.3. Lý luận về xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực	25
1.3.1. Cơ sở khoa học của việc xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực.....	25
1.3.2. Nội dung xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực	29
1.4. Lý luận về quản lý xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực của hiệu trưởng ở trường THPT.....	32
1.4.1. Đặc điểm xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực ở trường THPT.....	32
1.4.2. Vai trò của Hiệu trưởng trong xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực ở trường THPT	33

1.4.3. Nội dung quản lý của Hiệu trưởng trường THPT trong việc xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực.....	36
1.4.4. Các yếu tố ảnh hưởng tới công tác quản lý xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực.....	37
TIỂU KẾT CHƯƠNG 1	40
CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ XÂY DỰNG TRƯỜNG HỌC THÂN THIỆN, HỌC SINH TÍCH CỰC Ở CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN SÓC SƠN, TP HÀ NỘI.....	41
2.1. Vài nét về các trường THPT huyện Sóc Sơn, TP Hà Nội	41
2.1.1. Tình hình kinh tế, văn hóa, xã hội của huyện Sóc Sơn, TP Hà Nội	41
2.1.2. Vài nét về các trường THPT huyện Sóc Sơn, TP Hà Nội.....	42
2.2. Thực trạng công tác quản lý xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực của Hiệu trưởng các trường THPT huyện Sóc Sơn, TP Hà Nội.....	45
2.2.1 Thực trạng nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên, cha mẹ học sinh và học sinh về xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực	45
2.2.3. Thực trạng về cơ sở vật chất, đội ngũ và chất lượng dạy học tại các trường THPT huyện Sóc Sơn hiện nay	53
2.2.4. Thực trạng công tác lập kế hoạch quản lý hoạt động xây dựng THPT, HSTC của Hiệu trưởng ở các trường THPT huyện Sóc Sơn	58
2.2.5. Thực trạng các biện pháp tổ chức triển khai xây dựng THPT, HSTC ở các trường THPT huyện Sóc Sơn, TP Hà Nội	60
2.2.6. Thực trạng công tác kiểm tra đánh giá các hoạt động của việc xây dựng THPT, HSTC của Hiệu trưởng các trường THPT huyện Sóc Sơn, TP Hà Nội	62
2.2.7. Thực trạng kết quả đạt được 5 nội dung xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực tại các trường THPT huyện Sóc Sơn, TP Hà Nội	63
2.2.8. Thực trạng đề xuất của các Hiệu trưởng về các biện pháp thực hiện xây dựng THPT, HSTC ở trường THPT huyện Sóc Sơn, TP Hà Nội.....	71
2.3. Đánh giá và phân tích nguyên nhân thực trạng quản lý hoạt động xây dựng THPT, HSTC các trường THPT huyện Sóc Sơn, TP Hà Nội	74
.....	75
TIỂU KẾT CHƯƠNG 2	76
CHƯƠNG 3. BIỆN PHÁP QUẢN LÝ XÂY DỰNG TRƯỜNG HỌC THÂN THIỆN, HỌC SINH TÍCH CỰC Ở CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN SÓC SƠN, TP HÀ NỘI.....	77
3.1 Nguyên tắc xây dựng các biện pháp.....	77

3.1.1 Đảm bảo tính mục tiêu giáo dục THPT	77
3.2. Các biện pháp quản lý xây dựng THPT, HSTC ở các trường THPT huyện Sóc Sơn - TP Hà Nội.....	78
3.2.1. Tăng cường công tác bồi dưỡng, giáo dục nâng cao nhận thức của CBGV, học sinh về xây dựng THPT, HSTC ở trường THPT	78
3.2.3. Tăng cường chỉ đạo thực hiện hoạt động giáo dục, hoạt động dạy học theo hướng trường học thân thiện, học sinh tích cực	86
3.2.4. Tổ chức huy động các nguồn lực triển khai hoạt động xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực ở trường THPT	92
3.2.5. Đổi mới công tác kiểm tra đánh giá các hoạt động xây dựng THPT, HSTC theo hướng tăng cường tổng kết, đánh giá rút kinh nghiệm thường xuyên, đẩy mạnh công tác thi đua khen thưởng.....	96
3.3. Môi quan hệ giữa các biện pháp.....	98
3.4. Khảo sát đánh giá mức độ cần thiết và tính khả thi của các biện pháp.....	99
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	103
1. Kết luận.....	103
2. Kiến nghị.....	104
2.1 Với Thành ủy, Hội đồng nhân dân, UBND Thành phố Hà Nội.....	104
2.2 Với Sở GD&ĐT Hà Nội.....	104
2.3 Với các trường THPT trong huyện.	104
2.4 Với CBGV, CMHS và HS các trường THPT huyện Sóc Sơn	104
TÀI LIỆU THAM KHẢO	106
PHỤ LỤC 1: PHIẾU KHẢO SÁT BIỆN PHÁP QUẢN LÝ XÂY DỰNG TRƯỜNG HỌC THÂN THIỆN, HỌC SINH TÍCH CỰC TẠI CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN SÓC SƠN	108
PHỤ LỤC 2: PHIẾU KHẢO SÁT BIỆN PHÁP QUẢN LÝ XÂY DỰNG TRƯỜNG HỌC THÂN THIỆN, HỌC SINH TÍCH CỰC TẠI CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN SÓC SƠN.....	113
PHỤ LỤC 3: PHIẾU KHẢO SÁT BIỆN PHÁP QUẢN LÝ XÂY DỰNG TRƯỜNG HỌC THÂN THIỆN, HỌC SINH TÍCH CỰC TẠI CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN SÓC SƠN	115
PHỤ LỤC 4: PHIẾU KHẢO NGHIỆM TÍNH CẤP THIẾT VÀ KHẢ THI CỦA CÁC BIỆN PHÁP ĐỀ XUẤT.....	124

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

1.1. Cơ sở lý luận

Toàn cầu hóa ngày nay là một đặc điểm nổi bật trong sự phát triển văn minh nhân loại cuối thế kỷ XX đầu thế kỷ XXI. Bắt đầu từ khoảng năm 1990 với những thành tựu vĩ đại của công nghệ thông tin nổi mạng, kết nối toàn cầu mở ra thời kỳ hội nhập quốc tế, phụ thuộc lẫn nhau về các mặt kinh tế, xã hội, công nghệ, chính trị, văn hóa, môi trường. Theo đường lối đổi mới: mở cửa, hội nhập, ngoại giao đa phương hóa, đa dạng hóa, nước ta gia nhập các tổ chức khu vực quốc tế, tham gia thị trường toàn cầu... Vấn đề toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế vừa tạo ra quá trình hợp tác để phát triển và vừa là quá trình đấu tranh gay gắt của các nước đang phát triển để bảo vệ lợi ích quốc gia, bảo tồn bản sắc văn hóa và truyền thống của các dân tộc. Trước những yêu cầu mới Việt Nam đòi hỏi phải có nguồn nhân lực lớn, những công dân toàn cầu, đó là những người lao động có trình độ học vấn cao, năng động, sáng tạo, có kỹ năng xử lý thông tin, có kỹ năng lựa chọn và giải quyết các vấn đề trong cuộc sống đáp ứng được các yêu cầu xã hội đặt ra.

Trách nhiệm đối với các yêu cầu của thời đại về nguồn nhân lực phần lớn thuộc về GD & ĐT bởi lẽ giáo dục giữ vai trò trọng trách trong việc xây dựng, phát triển nhân cách người lao động không những cho mỗi cộng đồng, cho từng quốc gia mà còn cả trên bình diện quốc tế. Đại hội VIII của Đảng cộng sản Việt Nam đã khẳng định: “ cùng với khoa học và công nghệ, giáo dục và đào tạo là quốc sách hàng đầu nhằm nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài”. Nâng cao chất lượng giáo dục đáp ứng yêu cầu xã hội trong giai đoạn hiện nay thực chất là nâng cao chất lượng dạy và học trong các cơ sở giáo dục, đào tạo. Văn kiện Đại hội X của Đảng đã chỉ rõ “ ưu tiên hàng đầu cho việc nâng cao chất lượng dạy và học. Đổi mới phương pháp dạy và học, nâng cao chất lượng đội ngũ giáo viên và tăng cường cơ sở vật chất nhà trường, phát huy khả năng sáng tạo và độc lập suy nghĩ của học sinh, sinh viên”.

Xác định rõ vai trò quan trọng của mình trong sự nghiệp phát triển đất nước, trong những năm gần đây giáo dục Việt Nam không ngừng đổi mới một cách toàn diện nhằm từng bước nâng cao chất lượng giáo dục. Dưới sự lãnh đạo của Đảng và